

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΑΕΡΙΩΝ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο δημοσίευσε πρόσφατα την Ειδική Έκθεση 18/2019 με θέμα: **«Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου: η αναφορά στοιχείων είναι ικανοποιητική, απαιτείται όμως καλύτερη γνώση της κατάστασης υπό την προοπτική των μελλοντικών μειώσεων».**

Αρμόδιος για την εκπόνηση της Έκθεσης ήταν ο κ. Νικόλαος Μηλιώνης, Μέλος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου και Πρόεδρος του Ι Τμήματος αυτού. Ο ίδιος παρουσίασε τα βασικά πορίσματά της στη διάρκεια του UN Climate Change Conference (COP 25) – December 2019 που διεξήχθη προ ημερών στη Μαδρίτη. Στο κείμενο που ακολουθεί παρατίθενται τα κυριότερα μέρη αυτής της παρουσίασης:

- Ως συμβαλλόμενο μέρος στο πρωτόκολλο του Κιότο (1997) και στη συμφωνία του Παρισιού (2015), η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) έχει δεσμευθεί να συμμετέχει στην παγκόσμια προσπάθεια για τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου. Με βάση τις συμφωνίες αυτές, η ΕΕ έχει θέσει ως στόχο τη μείωση κατά 20 % των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου έως το 2020, κατά 40 % έως το 2030 και κατά 80-95 % έως το 2050. Για την αξιολόγηση της προόδου προς την επίτευξη αυτών των στόχων, η Επιτροπή χρειάζεται εκτιμήσεις που να αφορούν τις παρελθούσες και τις προβλεπόμενες εκπομπές, καθώς και την επίδραση των πολιτικών και των μέτρων που αποσκοπούν στη μείωση των εκπομπών. Στην πανοραμική επισκόπηση (landscape review) που καταρτίστηκε από το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο το 2017, σχετικά με τη δράση της ΕΕ για την ενέργεια και την κλιματική αλλαγή, προσδιορίζονταν οι απογραφές εκπομπών αερίων θερμοκηπίου ως τομέας δυνητικού κινδύνου, για τον οποίο είχαν πραγματοποιηθεί περιορισμένες ελεγκτικές εργασίες.
- Ο έλεγχος που διενήργησε το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο επικεντρώθηκε στις προσπάθειες που καταβάλλει η Επιτροπή, με τη βοήθεια του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος (ΕΟΠ), προκειμένου να διασφαλίσει την ποιότητα της απογραφής των αερίων θερμοκηπίου της ΕΕ και των πληροφοριών σχετικά με τις μελλοντικές μειώσεις των εκπομπών. Διαπιστώθηκε ότι η αναφορά στοιχείων σχετικά με τις εκπομπές της ΕΕ γίνεται με τον ενδεδειγμένο τρόπο, ωστόσο η Επιτροπή χρειάζεται να έχει καλύτερη γνώση της κατάστασης, υπό την προοπτική των μελλοντικών μειώσεων των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου.
- Η Επιτροπή υποβάλλει αναφορές για τα αέρια θερμοκηπίου στη Γραμματεία της Σύμβασης-Πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή (UNFCCC), σύμφωνα με τις διεθνείς απαιτήσεις, ενώ πρόσθετα στοιχεία

παρέχει επίσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ποιότητα των στοιχείων αυτών, ο κανονισμός για τον μηχανισμό παρακολούθησης και οι κανόνες εφαρμογής του καθορίζουν τη θέσπιση ενωσιακού συστήματος για την επισκόπηση των απογραφών των αερίων θερμοκηπίου από τα κράτη μέλη. Από τις εργασίες αυτές κατέστη σαφές ότι η Επιτροπή, συνεπικουρούμενη από τον ΕΟΠ, επαληθεύει με ικανοποιητικό τρόπο τις αναφερόμενες εκπομπές και ότι οι απογραφές αερίων θερμοκηπίου της ΕΕ έχουν βελτιωθεί με την πάροδο του χρόνου. Ωστόσο, για τον τομέα της χρήσης της γης, της αλλαγής στη χρήση της γης και της δασοκομίας (LULUCF), οι αξιολογητές δεν διενεργούν τα ίδια είδη ελέγχων, όπως σε άλλους τομείς, και έτσι είναι ιδιαίτερα σημαντικός, όχι μόνο για τους στόχους του 2030, αλλά και επειδή τα δεδομένα LULUCF παρουσιάζουν υψηλή στατιστική αβεβαιότητα.

- Ο κανονισμός για τον μηχανισμό παρακολούθησης θέσπισε, επίσης, ένα ενωσιακό σύστημα για την επισκόπηση των δεδομένων που σχετίζονται με τις προβλέψεις των κρατών μελών. Από την επισκόπηση της Επιτροπής και της UNFCCC προέκυψαν λιγότερα προβλήματα το 2017 σε σχέση με το 2015, γεγονός που υποδηλώνει βελτίωση των εθνικών προβλέψεων. Ωστόσο, η Επιτροπή δεν αξιολόγησε τον κίνδυνο σημαντικών αποκλίσεων από το σενάριο αναφοράς της ΕΕ.
- Προκειμένου να επιτευχθούν οι μειώσεις των εκπομπών, η ΕΕ έχει ορίσει στόχους, οι οποίοι περιλαμβάνουν τα περισσότερα από τα αναφερόμενα στοιχεία. Για τον τομέα LULUCF, οι πρώτοι στόχοι της ΕΕ είναι για το 2030, ενώ για τη διεθνή ναυτιλία ο διεθνώς συμφωνημένος στόχος ορίζεται για το 2050. Η διεθνής αεροπορία περιλαμβάνεται ήδη στους στόχους της ΕΕ για το 2020.
- Διαπιστώθηκε ότι οι μακροπρόθεσμοι τομεακοί χάρτες πορείας (roadmap) καλύπτουν σχεδόν το 70 % των αναφερόμενων εκπομπών. Τέτοιοι συγκεκριμένοι χάρτες πορείας είναι ζωτικής σημασίας για την ανάπτυξη των αντίστοιχων τομέων με βιώσιμο τρόπο. Ωστόσο, δεν υπάρχουν συγκεκριμένοι χάρτες πορείας για ορισμένους βασικούς τομείς, όπως η γεωργία και ο τομέας LULUCF, γεγονός που επηρεάζει τις τομεακές βραχυπρόθεσμες πολιτικές και μέτρα.
- Οι πολιτικές και τα μέτρα μετριασμού αποσκοπούν στη μείωση των μελλοντικών εκπομπών. Η Επιτροπή και ο ΕΟΠ έχουν εισαγάγει ελέγχους της ποιότητας των στοιχείων που υποβάλλουν τα κράτη μέλη σχετικά με τις πολιτικές και τα μέτρα μετριασμού τους. Ωστόσο, η Επιτροπή δεν ανέφερε τις εκτιμήσεις της ως προς τον αντίκτυπο επί των εκπομπών ορισμένων ενωσιακών πολιτικών και μέτρων.

Βάσει των ανωτέρω διαπιστώσεων, διατυπώθηκαν συστάσεις προς την Επιτροπή με στόχο τη βελτίωση:

- α) της διαδικασίας επισκόπησης του τομέα LULUCF από την Επιτροπή,
- β) του πλαισίου για τις μελλοντικές μειώσεις των εκπομπών.